

Asia: LVM/2038/01/2017

Luonnos digitaalisen infrastruktuurin strategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot strategialuonnoksesta

Lausuntonaan Kilpailu- ja kuluttajavirasto/kuluttaja-asiamies esittää seuraavaa:

Luonnoksen mukaan strategian tavoitteissa ja toimenpiteissä on huomioitu kuluttajien tarpeet. Tältä osin kuluttaja-asiamies kiinnittää huomiota siihen, ettei strategialuonnos sisällä ehdotuksia, joilla välittömästi tuettaisiin kotitalouksia tai parannettaisiin kuluttajien asemaa laajakaistapalveluissa. Kuluttajien osallistuminen digitaalisella markkinalla ja sähköisissä palveluissa on kuitenkin riippuvainen heillä käytössä olevien liittymien toimivuudesta ja laadusta. Tulevaisuudessa tämä korostuu entisestään, kun digitalisaatio etenee viihdepalveluista välttämättömyyspalveluihin ja muun muassa palvelullistumisen ja esineiden internetin myötä kotitalouksien kaikkiin toimintoihin (KKV:n julkaisu Elämä älykodissa (2018) <https://www.kkv.fi/opettajalle/alykoti/>).

Kuten luonnoksessa todetaan, matkaviestinverkossa tiedonsiirtonopeus vaihtelee voimakkaasti ja nopeudet jäävät usein kuluttajille luvatusista maksiminopeudesta. Kuluttaja-asiamies toteaa, että Suomessa kuluttajille liittymiä markkinoidaan maksiminopeuksilla. Lisäksi nopeudet kuvataan pääosin saapuvan liikenteen nopeuksina. Kuluttajaviranomaisille saapuvien kuluttajailmoitusten mukaan kuluttajat kokevat laatuongelmia erityisesti yhteyden hitaudessa (erityisesti tuotetyypissä mobiili-internet) sekä yhteyden toimimattomuudessa joko osittain tai kokonaan (erityisesti tuotetyypissä matkapuhelinliittymät).

Kuten luonnoksessa todetaan, tällä hetkellä toimintavarmimmat ja nopeimmat (kiinteät) yhteydet toteutetaan valokuidulla. Nopea 100 Mbit/s kiinteä yhteys on tarjolla vain hieman yli puoleen kotitalouksista. Sekä kaupungeissa että haja-asutusalueilla on alueita, joilla valokuitutarjontaa ei ole ollenkaan. Saatavuus ei myöskään tarkoita, että yhteys välttämättä olisi kotitalouden käytössä, sillä liittymän käyttöönotto ja yhteyden saaminen kotiin asti edellyttää tuhansien eurojen investointia.

5G-verkkoja tullaan ottamaan laajamittaisempaan kaupalliseen käyttöön 2020-luvun alusta lähtien. Luonnoksen mukaan korkeammilla 5G-taajuuksilla tarvitaan ulkona olevien tukiasemien ja antennien lisäksi suuri määrä sisätiloihin sijoitettavia tukiasemia verkon sisätilakuuluvuuden varmistamiseksi. Kuluttaja-asiamies toteaa, että kuluttajille on erittäin tärkeää liittymien toimivuus heidän kodeissaan.

Digitaalisen infrastruktuurin strategialla on tarkoitus varmistaa, että infrastruktuuri mahdollistaa asumisen kaikkialla Suomessa. Kuluttaja-asiamies tukee alueellisen yhdenvertaisuuden tavoitetta ja pitää sitä tärkeänä myös kuluttajien liikkuvuuden kannalta.

5G-verkkojen rakentumisen edistämiseen liittyvät taajuuspoliittiset toimenpiteet

-

Verkkojen kustannustehokkaan ja nopean rakentamisen edistäminen

-

Investointien ja rahoituksen riittävyyden varmistaminen

-

Markkinoiden toimivuuden edistäminen

-

Tutkimuksen ja innovaatioiden tukeminen

-

Muuta huomioitavaa

-

Rosendahl Riikka
Kilpailu- ja kuluttajavirasto